

Sygn. akt IV Ka 678/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 grudnia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący SSO Sławomir Gosławski

Sędziowie SO Ireneusz Grodek

deleg. SR Mariusz Wieczorek (spr.)

Protokolant Dagmara Szczepanik

przy udziale Janusza Omyły Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Piotrkowie Tryb.

po rozpoznaniu w dniu 13 grudnia 2013 roku

sprawy P. P. oskarżonego z art. 291 § 1 kk

oraz **K. B.** oskarżonego z art. 291 § 1 kk

z powodu apelacji wniesionej przez Prokuratora Rejonowego w Opocznie oraz obrońcy oskarżonego K. B.

od wyroku Sądu Rejonowego w Opocznie

z dnia 02 października 2013 roku **sygn. akt II K 163/12**

na podstawie art.437§1 kpk, art.624 § 1 kpk, art. 636 § 2 kpk w zw. z art. 633 kpk, art.17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity: Dz. U. Nr 49 poz. 223 z 1983 roku z późniejszymi zmianami)

- 1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok w stosunku do P. P. i K. B., uznając wniesione apelacje Prokuratora Rejonowego w Opocznie oraz obrońcy oskarżonego K. B. za oczywiście bezzasadne;**
2. zwalnia oskarżonego K. B., od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.
3. koszty sądowe za postępowanie odwoławcze w części dotyczącej oskarżonego P. P. przejmuje na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt IV Ka 678/13

UZASADNIENIE

P. P. został oskarżony o to, że :

W dniu 24 września 2010 roku w D., gm. D., woj. (...)przyjął od swojego kolegi K. B.samochód osobowy marki V. (...)o nr rej. (...), nr VIN: (...)wartości 2500 euro, o którym wiedział, iż został nabyty przez K. B.w miejscowości C.w B. za pomocą czynu zabronionego,

tj. o przestępstwo z art. 291 § 1 kk.

K. B. został oskarżony o to, że :

W dniu 25 lipca 2010 roku w miejscowości C.w B. nabył za kwotę 1000 euro samochód osobowy marki V. (...)o nr rej. (...), nr VIN: (...)wartości 2500 euro, wiedząc o tym, iż pojazd ten uzyskany został za pomocą czynu zabronionego,

tj. o przestępstwo z art. 291 § 1 kk.

Wyrokiem z dnia 2 października 2013 roku Sąd Rejonowy w Opocznie w sprawie sygn. akt II K 163/12 oskarżonego P. P. uniewinnił od popełnienia zarzucanego mu czynu, kosztami postępowania w tym zakresie obciążył Skarb państwa.

Natomiast oskarżonego K. B. Sąd Rejonowy w Opocznie w miejsce zarzucanego mu czynu uznał go za winnego tego, że w dniu 25 lipca 2010 roku w miejscowości C.w B. nabył za kwotę 1000 euro samochód osobowy marki V. (...)o nr rej. (...), nr VIN: (...)wartości 2500 euro, chociaż na podstawie towarzyszących okoliczności powinien i mógł przypuszczać, iż pojazd ten został uzyskany za pomocą czynu zabronionego tj. czynu z art. 292 § 1 kk i za to art. 292 § 1 kk wymierzył mu karę **6** miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk, art. 70 § 1 pkt. 1 kk wykonanie w/w kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił oskarżonemu na okres próby 2 lat. Zaś na podstawie art. 71 § 1 kk wymierzył oskarżonemu K. B. karę 30 stawek dziennych grzywny po 10 złotych każda.

Na podstawie art. 230 § 2 kpk orzekł Sąd o zwrocie dowodów rzeczowych nr.1, 2 opisanych na k.32 P. G., zaś na podstawie art. 44 § 2 kk orzekł o przepadku dowodów rzeczowych nr 3,3,5,6 opisanych na k.32 przez pozostawienie ich w aktach sprawy. Ponadto Sąd zasądził od oskarżonego koszty sądowe w kwocie 16.679,21 złotych, a zwolnił go od opłaty.

Powyższy wyrok został zaskarżony apelacją przez Prokuratora Rejonowego w Opocznie w całości na niekorzyść obu oskarżonych P. P. i K. B. oraz w części apelacją przez obrońcę oskarżonego K. B. na korzyść tego oskarżonego.

Apelacja Prokuratora Rejonowego w Opocznie wywiedziona została z art. 438 pkt. 1,2 i 3 kpk i zarzuciła zaskarżonemu wyrokowi:

- obrazę przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 71 § 1 kk poprzez wymierzenie kary grzywny na tej podstawie prawnej oskarżonemu K. B. podczas, gdy przestępstwo przypisane temu oskarżonemu jest czynem godzącym w mienie i popełnionym w celu osiągnięcia korzyści majątkowej i dlatego Sąd winien orzec przedmiotowa grzywnę na podstawie art. 33 § 2 kk,

- obrazę przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 413 § 2 pkt. 1 kpk, która mogła mieć wpływ na treść zapadłego orzeczenia, poprzez niedokładne określenie czynu przypisanego K. B. w punkcie 2 zaskarżonego wyroku, który w opisie nie zawiera żadnych okoliczności na podstawie, których oskarżony winien i mógł przypuszczać, że pojazd został uzyskany za pomocą czynu zabronionego,

- błąd w ustaleniach faktycznych, mający wpływ na treść wydanego orzeczenia, a polegający na uznaniu, że oskarżony K. B. nie wiedział, że samochód marki V. (...) o nr rej. (...) został uzyskany za pomocą czynu zabronionego, w związku z czym dopuścił się przestępstwa nieumyślnego paserstwa z art. 292 § 1 kk bowiem jedynie z uwagi na miejsce transakcji i niesprawdzenie sprzedającego w/w pojazd z dokumentu tożsamości powinien i mógł przypuszczać, że pochodzi z czynu zabronionego, podczas, gdy okoliczności transakcji, uszkodzenia pojazdu i jego cena sprzedaży wskazują na świadomość oskarżonego w zakresie przestępczego pochodzenia przedmiotowego pojazdu,

- błąd w ustaleniach faktycznych, mający wpływ na treść wydanego orzeczenia, a polegający na przyjęciu, iż zebrany materiał dowodowy nie dostarczył podstaw do uznania oskarżonego P. P. za winnego popełnienia zrzucanego mu czynu, podczas gdy prawidłowa ocena zebranego materiału dowodowego z uwzględnieniem doświadczenia życiowego i zasad logicznego rozumowania prowadzi do wniosku przeciwnego,

- rażącą niewspółmierność kary wymierzonej oskarżonemu K. B. wynikającą z faktu wymierzenia mu kary pozbawienia wolności oraz grzywny w dolnych granicach, podczas, gdy stopień społecznej szkodliwości czynu i stopień zawinienia

oskarżonego pociąga za sobą konieczność wymierzenia surowej kary pozbawienia wolności i kary grzywny, aby kara mogła spełnić cele zapobiegawcze i wychowawcze w stosunku do oskarżonego oraz potrzeb w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

W konkluzji Prokurator Rejonowy w Opocznie wniósł o uchylenie wydanego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Opocznie.

Apelacja obrońcy oskarżonego K. B. wywiedziona została z art. 438 pkt. 1 kpk i zarzuciła zaskarżonemu wyrokowi:

- obrazę prawa materialnego, a mianowicie art. 292 § 1 k, przez przyjęcie, iż oskarżony kupując samochód marki V. (...) o nr rej. (...) mogły, a nawet powinny nasunąć mu się przypuszczenia, że samochód przez niego nabywany został uzyskany z przestępstwa, podczas, gdy sprzedający samochód ogłaszał się w Internecie na stronach, specjalizujących się w aukcjach samochodowych, posiadał wszystkie dokumenty związane z samochodem w tym, dowód rejestracyjny, polisę ubezpieczeniową, a nawet starą umowę z poprzedniej sprzedaży, które to okoliczności sprawiły, że oskarżony nie mógł przypuszczać, że owe auto pochodzi z czynu przestępczego.

W konkluzji obrońca oskarżonego K. B. wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie K. B. od zarzucanego mu czynu, ewentualnie w przypadku nieuwzględnienia powyższego zarzutu wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zwolnienie K. B. od kosztów sądowych w kwocie 16.679,21 złotych.

Na rozprawie apelacyjnej Prokurator Okręgowy popierał skargę apelacyjną Prokuratora Rejonowego w Opocznie i wnioski w niej zawarte oraz wniósł o nieuwzględnienie apelacji obrońcy oskarżonego K. B..

Natomiast obrońca oskarżonych P. P. i K. B. popierał własną skargę apelacyjną i wnioski w niej zawarte oraz przyłączył się do apelacji Prokuratora w zakresie obrazy prawa materialnego art. 71 § 1 kk, zaś w pozostałym zakresie wniósł o nieuwzględnienie apelacji Prokuratora

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Apelacja Prokuratora Rejonowego w Opocznie oraz apelacja obrońcy oskarżonego K. B. nie zasługiwały na uwzględnienie.

Przechodząc do rozważań szczegółowych należy podnieść, iż najdalej idąca

apelacja oskarżyciela publicznego i zawarte w niej zarzuty apelacyjne, a dotyczące obrazy prawa materialnego, kwestionuje również ustalenia faktyczne Sądu I instancji przyjętych za podstawę wyroku, zarzuty rażącej niewspółmierności kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania wobec oskarżonego K. B. były całkowicie chybione.

Po pierwsze wbrew twierdzeniom oskarżyciela publicznego zawartym w apelacji, ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji, a dotyczące braku sprawstwa oskarżonego P. P. popełnienia czynu z art. 291 § 1 kk oraz braku sprawstwa oskarżonego K. B. czynu z art. 291 § 1 kk i przyjęcia sprawstwa tegoż oskarżonego popełnienia czynu z art. 292 § 1 kk są prawidłowe, gdyż stanowią wynik nie budzącej żadnych zastrzeżeń oceny zebranych w sprawie dowodów. Apelacja oskarżyciela publicznego nie wykazała w żaden sposób, aby rozumowanie Sądu I instancji, przy ocenie zgromadzonych w sprawie dowodów było wadliwe, bądź nielogiczne. Zarzuty oskarżyciela publicznego przedstawione w apelacji, mają w istocie charakter polemiczny i opierają się wyłącznie na odmiennej ocenie zebranych w sprawie dowodów. Prokurator podnosząc w apelacji zarzut błędów w ustaleniach faktycznych, że w toku przedmiotowego postępowania karnego zostały ujawnione wystarczające dowody wskazujące na sprawstwo i winę oskarżonych co do zarzucanego im czynów – z art. 291 § 1 kk, a odnośnie oskarżonego K. B. nie wskazujące na wypełnienie znamion czynu z art. 292 § 1 kk nie dostrzega, lub nie chce dostrzec, iż przewod sądowy nie dostarczył wystarczających dowodów sprawstwa oskarżonych, co do przypisanego im przestępstwa.

Sąd Rejonowy prawidłowo ocenił wszystkie okoliczności towarzyszące transakcji zakupu przedmiotowego pojazdu m-ki V. (...) o nr rej. (...) w dniu 25 lipca 2010 roku w B., w miejscowości C. przez K. B.. Wskazał Sąd meriti jednoznacznie, iż oskarżony P. P. nie uczestniczył bezpośrednio w czynnościach związanych z zakupem w/w pojazdu. Oskarżony był co prawda w miejscu dokonywania transakcji tj. na terenie stacji benzynowej, ale nie oglądał dokumentów dotyczących pojazdu m-ki V. (...), nie był przy spisywaniu samej umowy kupna-sprzedaży, więc skąd miałby mieć wiedzę, czy K. B. sprawdzał dane tożsamości sprzedającego z dokumentami zbywanego pojazdu m-ki V. (...). Również wiedza P. P. o wartości nabywanego przez K. B. w/w pojazdu pochodziła wyłącznie od kolegi B.. To oskarżony K. B. zawodowo od dawna, zajmował się obrotem /sprowadzaniem/ samochodów z krajów UE do Polski. Sam oskarżony zdecydował się o zakupie przedmiotowego samochodu osobowego dopiero w Polsce, dlatego w dniu 24 września 2010 roku jadąc pojazdem m-ki V. (...) o nr rej. (...) miał wszystkie wymagane dokumenty (belgijskie i polskie) pozwalające na jazdę nim. Dopiero w trakcie rutynowej kontroli drogowej w Polsce okazało się, iż w/w samochód figuruje w systemie informatycznym jako utracony (k. 9). Sąd Rejonowy zasadnie przyjął, iż brak jest jakichkolwiek dowodów wskazujących na świadomość P. P. w dniu 24 września 2010 roku, iż przedmiotowy samochód V. (...) w/w pochodził z przestępstwa i że zachowanie tegoż oskarżonego wyczerpało znamiona przestępstwa z art. 292 § 1 kk /umyślnego paserstwa/. Również trafnie Sąd I instancji podniósł, iż nie można P. P. w oparciu o zebrany materiał dowodowy przypisać wypełnienia swoim zachowaniem paserstwa nieumyślnego z art. 292 § 1 kk.

Zatem twierdzenia oskarżyciela publicznego o świadomości P. P. o pochodzeniu pojazdu m-ki V. (...) o nr rej. (...) nie znajdowały pokrycia w materiale aktowym.

Po drugie z tych samych względów Sąd Rejonowy zasadnie przyjął, iż brak jest jakichkolwiek dowodów wskazujących na świadomość K. B., iż nabywany przez niego samochód m-ki V. (...) pochodzi z przestępstwa. Bowiern sprzedający samochód osobowy m-ki V. (...) o nr rej. (...) posiadał wszelkie niezbędne dokumenty pozwalające na identyfikację w/w pojazdu z nimi tj. dowód rejestracyjny, kartę pojazdu, dokument ubezpieczenia pojazdu, umowę sprzedaży auta poprzednika G. P., tablice rejestracyjne, oryginalny kluczyk od pojazdu. Natomiast inne okoliczności takie jak ślady uszkodzeń auta, nie przedstawienie K. B. dokumentu tożsamości pozwalającego na identyfikację sprzedającego z danymi na przedłożonych dokumentach, winny skłonić oskarżonego K. B. do większej ostrożności. To mogło i powinno nasunąć w/w przypuszczenia co do ewentualnego pochodzenia nabywanego przez niego samochodu, iż może pochodzić z przestępstwa. Również argumenty podawane przez Prokuratora w apelacji na str. 5 odnośnie K. B. jasno wskazują na brak jego świadomości i wypełnienia znamion paserstwa umyślnego z art. 291 § 1 kk, a wypełnienia znamion paserstwa nieumyślnego z art. 292 § 1 kk. Bowiern sam oskarżyciel publiczny wymienia szczegółowo okoliczności w jakich został nabyty samochód osobowy m-ki V. (...) o nr rej. (...) przez K. B., iż transakcja kupna-sprzedaży odbyła się na stacji paliw w obcym kraju, bez znajomości po stronie K. B. języka kraju sprzedającego, iż nie sprawdził tożsamości sprzedającego i nie porównał jego danych osobowych z danymi w dowodzie rejestracyjnym, mimo widocznych uszkodzeń, a okoliczności te dowodzą właśnie winy nieumyślnej oskarżonego K. B., co akcentował już i rozważał sąd meriti w uzasadnieniu na stronie 6-7 (k.280v-281). Inne podniesione okoliczności przez oskarżyciela publicznego o jednym kluczyku, niskiej cenie pojazdu, nie stanowią wystarczającego dowodu świadomości po stronie K. B.. Bowiern zakup uszkodzonego pojazdu nawet z jednym kluczykiem, czy też po atrakcyjnej cenie w kraju UE – Belgii przez K. B., w ocenie sądu odwoławczego samo przez się nie stanowi dowodu pochodzenia pojazdu z przestępstwa.

Reasumując przyjęcie przez Sąd Rejonowy ostatecznie sprawstwa oskarżonego K. B. popełnienia czynu z art. 292 § 1 kk, w miejsce czynu z art. 291 § 1 kk było w pełni uzasadnione zebrany w sprawie materiałem aktowym.

Po trzecie następny zarzut oskarżyciela publicznego obrazy przepisów prawa procesowego, a mianowicie niedokładnego określenia czynu przypisanego K. B. w punkcie 2 zaskarżonego wyroku, iż w opisie nie zawierał żadnych okoliczności na podstawie, których oskarżony winien i mógł przypuszczać, że pojazd został uzyskany za pomocą czynu zabronionego, nie był zasadny. Bowiern nowy opis czynu z art. 292 § 1 kk przypisanego K. B. przez Sąd I instancji jest powtórzeniem podobnego opisu co do czasu, miejsca i okoliczności jego popełnienia jaki Prokurator zawarł w akcie oskarżenia co do czynu z art. 291 § 1 kk.

Po czwarte również chybiony był zarzut Prokuratora obrazy przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 71 § 1 kk poprzez wymierzenie kary grzywny na tej podstawie prawnej oskarżonemu K. B. zamiast na podstawie art. 33 § 2 kk. Faktem bezspornym jest, iż nowy czyn z art. 292 § 1 kk przypisany K. B. przez Sąd I instancji, jest przestępstwem p-ko mieniu, jednakże zgodnie z utrwalonym poglądem doktryny „cel działania sprawcy jest obojętny dla bytu przestępstwa z art. 291 kk, czy z art. 292 kk. Dla żadnej postaci paserstwa nie jest wymagane działanie w celu korzyści majątkowej”. Zatem wymierzenie kary grzywny oskarżonemu K. B. na podstawie art. 71 § 1 kk zamiast na podstawie art. 33 § 2 kk było należycie uzasadnione.

Po piąte nietrafny był zarzut oskarżyciela publicznego rażącej niewspółmierności kary pozbawienia wolności oraz grzywny wymierzonej oskarżonemu K. B. w dolnych granicach. Należy podnieść, iż zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, zmiana kary w instancji odwoławczej, nie może następować w każdym wypadku, w którym jest możliwe wedle własnej oceny Sądu Odwoławczego, lecz wtedy tylko, gdy kara orzeczona, nie daje się zaakceptować z powodu różnicy pomiędzy nią a kara sprawiedliwą, różnicy o randze zasadniczej i rażącej, wręcz „bijącej w oczy” (por. wyroi SN z dn. 04.07.1972 r., V KRN 230/072). Analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz poczynionych na tej podstawie przez Sąd I instancji ustaleń faktycznych, prowadzi do wniosku, że orzeczona w przedmiotowej sprawie wobec oskarżonego K. B. kara 6 m-cy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 2 lat oraz kara grzywny w wysokości 30 stawek dziennych po 20 złotych nie noszą znamion „rażącej” niewspółmierności. Wbrew wywodom apelującego, Sąd Rejonowy całokształt okoliczności rzutujących na wymiar kary i przekonująco uzasadnił, dlaczego orzeczona kara jest adekwatna do stopnia zawinienia oskarżonego K. B. oraz charakteru przypisanego mu czynu. Znajduje to odzwierciedlenie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku na stronie 8 (k.281 v).

Odnosnie zarzutu obrońcy oskarżonego K. B. o obrazie prawa materialnego, a mianowicie art. 292 § 1 k, to należy podnieść, iż nie był on trafny. Sąd Rejonowy prawidłowo ocenił zachowanie oskarżonego K. B.. Nie negując okoliczności podawanych przez samego K. B., że sprzedający samochód ogłaszał się w Internecie na stronach, specjalizujących się w aukcjach samochodowych, posiadał wszystkie dokumenty związane z samochodem w tym, dowód rejestracyjny, polisę ubezpieczeniową, a nawet starą umowę z poprzedniej sprzedaży, to nie zmienia to faktów, iż okoliczności towarzyszące zakupowi przedmiotowego pojazdu V. (...) o nr rej. (...) przez oskarżonego mogły, a nawet powinny nasunąć mu się przypuszczenia, że samochód przez niego nabywany został uzyskany z przestępstwa. Sąd meriti wskazał, iż okoliczności takie jak ślady uszkodzeń auta, nie przedstawienie K. B. dokumentu tożsamości pozwalającego na identyfikację sprzedającego z danymi na przedłożonych dokumentach, winny skłonić oskarżonego K. B. do większej staranności i ostrożności podczas zakupu auta, co rozważał szczegółowo sąd rejonowy w uzasadnieniu na stronie 6-7 (k.280v-281). Jednocześnie nie zasługiwał na uwzględnienie wniosków obrońcy oskarżonego K. B. o zwolnienie oskarżonego K. B. od kosztów sądowych w kwocie 16.679,21 złotych. Bowiem to w wyniku zachowania w/ w oskarżonego i zakupu przez niego przedmiotowego pojazdu m-ki V. (...) doszło do powstania takich kosztów.

Reasumując poczynione rozważania, stwierdzić należy, iż Sąd Odwoławczy nie dopatrył się w przedmiotowej sprawie obrazy prawa materialnego i obrazy przepisów postępowania, które mogła mieć wpływ na treść orzeczenia, jak również błędu w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę wyroku. Tym samym brak było podstaw do uwzględnienia apelacji obrońcy oskarżonego K. B. oraz apelacji Prokuratora w tym względzie.

Dlatego zaskarżony wyrok jako słuszny i odpowiadający prawu, należało utrzymać w mocy.

O kosztach procesu za postępowanie odwoławcze orzeczono na podstawie przepisów wskazanych w części dyspozytywnej wyroku.